

1926-09-17

AFSENDER

Astrid Warberg-Goldschmidt

MODTAGER

Louise Brønsted

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Da

Dateringsbegrundelse:

Datoen er skrevet øverst s. 1

Generel kommentar:

Planen med Bes: Astrid havde foreslået, at Ellen/Bes Brønsted skulle hjælpe hende med at maskinskrive Søibergs nye roman mod betaling.

Adam Afzelius har været i Malmø: Alfred Goldschmidt, som var Astrids eksmand og far til Ina/Sjums Goldschmidt, boede i Malmø.

Astrid lejede en tid en have i Hareskov, og hun fik bygget en kopi af barndommens legehuse, Thorpedeaborg, på grunden. Efter lejemålets ophør havde hun lov til stadig at benytte bygningen.

Oversættelsen: Astrids bog "Den Synske. En moderne Spaakvindes Optegnelser" var ved at blive oversat til engelsk for at blive trykt i et magasin.

Hauser kan være flere personer. Dr. Hansen, Dr. Larsen, Zeuthen, Dich og Frk. Ludvigsen kendes ikke.

Afsendersted:

København F, 4, Rolfsvej 17

Afsenderinfo (lakstempel, adresse m.m.):

Adressen er skrevet på kuvertens bagside

Modtagersted:

Conn. U.S.A., New Haven, 106 Bishop St, c/o Malcom

Modtagerinfo (udskrift, tilskrift m.m.):

Adressen c/o Prof Dr. V.K. La Mer, Chemical Department, Columbia University, New York City er skrevet på kuvertens forside og overstreges. Til venstre for den er adressen c/o

Malcolm skrevet.

Omtalte personer:

Adam Afzelius
Agnes Afzelius
Kaj Afzelius
Alhed Marie Brønsted
Ellen Brønsted
Else Birgitte Brønsted
Johannes Nicolaus Brønsted
Peter Oluf Brønsted
- Frank, sangerinde
Alfred Goldschmidt
Ina Goldschmidt
Johannes Hohlenberg
- Larsen, chef i Rossia
Harriet Rastrup
Janna Schou
Rudolf Steiner
Harry Søiberg
Minna Warberg
- Weirsøe

Arkivplacering:

Kerteminde Egns- og Byhistoriske
Arkiv, BB8418

Trykt udgave:

Nej

Proveniens:

Testamentarisk gave til Østfyns
Museer fra Laura Warberg Petersen

DOKUMENTINDHOLD

Det er denne dag 21 år siden, at Astrid Warberg fik datteren Ina/Sjums. Hr. Larsen er væk fra kontoret et par timer, så nu skriver Astrid brev i arbejdstiden.

Planen med, at Ellen/Bes Brønsted skulle renskrive Søibergs bog, var god, men arbejdet varer jo ikke evigt.

Ina begynder 1. nov. som Astrids husbestyrerinde.

Adam Afzelius har besøgt Alfred Goldschmidt i Malmø, og mødet gik godt. Astrid håber på fremover at få fred med Alfred.

Astrid er glad for Agnes og Adam Afzelius, men ikke for Adams far.

Man har haft et træf med kaffe og hygge i Thorpedeaborg.

Rastrups har boet en tid i Brønstedes hus, og nu cykler de hjem.

Astrid skal holde fest i Hareskov med sangerinde, klaver- og violinspil, vin, smørrebrød mm. Hun har fået syet nyt tøj til anledningen.

Mon Louise Brønsted har tid til at besøge Astrids oversætter i New York?

Astrid og Janna/Nus Schou går morgenture.

TRANSSKRIFTION

[På kuvertens forside:]

3

Fru cand polyt. Louise Brønsted

c/o Prof Dr. V.K. La Mer

Chemical Department

Columbia University

New York City

U.S.A.

[Fire af linjerne i adressen er overstreget. Til venstre for den er med anden skrift indsat:]

c/o Malcolm

106 Bishop St

New Haven

Conn.

[På kuvertens bagside er påklippet en lap papir med teksten:]

Afs.

A Warberg

Rolfsvej 17 4

Copenhagen F

(Denmark)

[Under teksten en tegning med indsatte pile - ligner et vejkræds med angivelse af kørselsretninger]

[I brevet:]

Rossia. 17 Sept. 1926.

Kæreste Lugge! Der er langt til Amerika, og der kan ske meget imellem hvert Brev, der når frem; jeg synes, der sker så meget nu bestandig. Men allerførst Tak for dit indholdsrige Kort - hvor er det i Grunden forunderligt, at sådan en lille åben, tætbeskreven Lap Papir ganske alene kan gå den lange Vej over Hav og Land og nå hertil - ligeså fin og klar, som da du sendte den afsted - på mange Områder er der dog god Orden i Verden. I Dag er det 21 År siden jeg fik Sjums - det er i den Anledning, at jeg synes der må festes med et Brev til dig - det tør tilmed foregå ret fredeligt - og med Blæk - idet Hr Larsen har forladt Kontoret med den Besked, at han blev væk et Par Timer; nu har jeg for Samvittighedens Skyld gjort alt mit Arbejde, så jeg er helt à jour med alt det løbende - og så kan vi i god Ro få en lille Sludder.

Min Plan med Bes var jo nok god - men jeg havde bare ikke taget i Betragtning, at Søibergs Bog jo ikke varer evigt - vi er allerede langt over Halvdelen; Bes har jo fået det hver Lørdag - Søndag - når jeg er i Hareskov hun har tjent 17 Kroner hidtil, ["hidtil" indsat over linjen] som da også er Penge - og tillige en god Øvelse - vi får dem, når Bogen er færdig, han er en prompt Betaler.

Desuden - er det Planen - er det nu slået fast, at Sjums kommer 1ste November og bliver min Husbestyrerinde! Det er jo i og for sig en meget stor Begivenhed for os begge to!

Adam Afzelius har været i Malmø nu i Torsdags, og det skal være falden udmærket ud; hvilket vel altså må betyde, at Alfred har syntes om ham - og siden han nu pludselig gav Lov til, at Sjums må være hos mig - det har ellers kneben svært med det - han havde først tilbudt hende, at hun måtte komme til Frankrig eller Tyskland - noget hun før forgæves har bedt om - men nu var hun jo ikke oplagt til dèt.

Jeg forestiller mig - og Sjums med - at Alfred efterhånden kan lirkes til at komme op på Rolfsvej - først når kun Sjums er der - siden gradvis jeg - for tænk hvor rart for alle Parter, hvis vi kunde komme til at stå lidt venskabeligt overfor hinanden - og er der Grund til andet nu efter så mange Års Forløb! han gør sig jo så ensom og får det så trist på den anden Måde -. Det er kunstig for mig pludselig at være dumpet så voldsomt ind i denne nye Familie - det er, som om jeg har kendt Agnes altid - hvor er hun dog sød og frisk og naturlig; jeg var derude en Aften, hvor Fatter Afzelius også var der - men ham bryder jeg mig nu ikke noget om - skønt vi jo er Meningsfæller - han er meget ivrig Antroposof. Men han interesserer mig ikke desto mindre slet ikke. Derimod synes jeg

vedvarende ganske godt om Adam - jeg tror, han er en sød Fyr; desuden var Rastrups der den Aften; Harriet har da udviklet sig voldsomt til sin Fordel - hun var ganske henrivende - hvor er hun dog vidunderlig smuk - og en dejlig Stemme har hun også. Rastrup er et prægtigt Menneske - han og jeg faldt øjeblikkelig sammen og det var også med ham, som om vi have kendt hinanden altid - du kan tro, at vi kan snakke sammen! man må også derude have fået nogen Sympati for mig, i hvert Fald efterkom de alle med stor Begejstring min Invitation til Hareskov til i Søndags - Fru A fx. Inse - og Rastrups - trods det halvdårlige Vejr kom de cyklende derud alle 4 - vi havde netop opgivet dem og sad nede i Thopedeaborg ved en yderst hyggelig Kop Kaffe - med et lille Petroleumsapparat, der stod og småvarmede henne på Køkkenbordet - så kom de myldrende; vi blev siddende dernede allesammen - Dich lavede hurtigt mere Kaffe og smurte mere Brød til Marmeladen - og vi havde en storartet Eftermiddag; nu spekulerer vi jo vanvittig på Livsstilling til Rastrups - de har jo snart ikke flere Penge - men derimod er Harriet på 4 Måned; Agnes har sagt, at nu kunde de ikke længere lægge Beslag på Jeres Gæstfrihed - de har jo sovet hos Jer - men spist og været hos Agnes, så i Dag skulde de cykle hjem til Vesterlyng - hvad det nu er bleven til - for det øsregner.

Rastrup hentede ig heroppe igår for at få en hel Masse Steiner-Bøger (ja, Lugge - han har læst en - og vil nu have fat i så mange som mulig!) - men i Mellemtiden havde jeg ringet hjem, og da der ikke var kommen Søiberg Manuskript, så Aftenen mod Sædvane var fri, så spurgte jeg Rastrup, om han ikke vilde med hjem, spise Middag hos mig, og så kunde vi tale sammen - og det var han vældig med på - vi talte uafbrudt på hele Hjemvejen - og siden hjemme lige til Klokken 9, da jeg syntes, han måtte hjem til Harriet, som længtes efter ham, og de skulde jo starte Kl 6 næste Morgen - så drog han afsted - med et helt lille Bibliotek på Cyklen - hvor er det

II/

dog herligt sådan ganske uventet at møde en glødende begejstret Meningsfælle!

Nå - du ser lidt forstemt ud - vi forlader dette.

I Morgen - Lørdag, som er vores næstsidste Hareskov weekend - skal vi have en lille fest derude - det var til en Begyndelse mig, der havde indbudt den lille russiske Frk Frank heroppe fra til at komme ud og synge - hun synger som en Engel - eller dog som en Nattergal - eller i hvert Fald vidunderligt. Vi har haft hende derude engang før - Dr. Larsen er meget begejstret for hende, og da han hørte, hun skulde komme igen, syntes han det var morsomt at arrangere en hel Musikaften, så nu har han indbudt Dr.

Hansen fra Kuranstalten - som synger en Fru Zeuthen - som spiller Klaver ["Klaver" indsat over linjen] visnok gift med en Zeuthen fra Fogdarød - men nu skilt.), desuden vil vores Doktor spille Violin, hvilket han gør meget smukt; jeg har bedt Hohlenberg, som spiller Violin og Klaver - så vi bliver efterhånden 8 - med os selv - 9 med Nus, som har fået Lov at være oppe - hun var i Anl. af Festen et Ærinde i Hareskov igår - helt alene! hun var meget stolt - blev hverken fulgt til Sporvogn eller Bane.

Je har lavet Deviser - til de sidste hører da, synes jeg da, disse to - - til Dr. Hansen, som skal være meget tilbedt af Damerne -

Når Dr. Hansen for Damerne synger kan den langt bedre en Steinach forynger.

og til Hohlenberg -

Hr. Hohlenberg - hyldet i Visdommens Toga

en Kender af Keops og Hauser og Yoga!

- det sidste lyder da af noget!

Festen skal begynde med Vin nede i Doktorens store pragtfulde Havestue - derpå Musik oppe i min do.do. Altanstue ovenpå - og ud på Aftenen serveres Smørrebrød m Snaps og Øl nede i Fru Weirøes kæmpestore, trefags Spisestue, som den Aften skal oplyses alene med Stearinlys - som til dels anbringes på de høje Paneler langs Væggene og dels på det store Bord. Fru Weirøe har helt igennem det rette Kunstnersind også hendes Livskunst er vidunderlig - så Festen skal nok blive god. Frk Frank og Hohlenberg overnatter - sidste nede i Thopedeaborg; de andre menes at ville tage Bil til Bagsværd - så vi er uafhængige af Toget. - Dich har siddet og syet mig et henrivende, hypermoderne Costume af en gammel blommefarvet Silkekjole, som Minna engang har foræret mig - af Nederdelen en smuk lang Kosakbluse - og af Livet, der var med grå Broderier - en stram, kort Nederdel - lysegrå Strømper og sorte Ruskindssko fandtes - så hele Gallatoilettet har bogstavelig ikke kostet en rød Øre - og er dog aldeles nydeligt - over Kosakken Sjumses brogede Pariserhalsbånd, som hun havde med hjem til mig - engang imellem er det nu dejligt at have noget pænt på. -

Har du ikke Lyst at hilse på min amerikanske Oversætterinde i New York Frøken Elisabeth Ludvigsen - 246 Fifth Avenue New York City - hvis du kommer der i Nærheden - forresten er det måske naivt af mig at foreslå det - jeg tænker mig, at Afstandene i New York er så store, at man overhovedet ikke kommer i Nærheden af hinanden.

For jeg har vel skrevet om det med Oversættelsen? Ja, det har jeg.

åh, hvor det regner! og vi havde aftalt, at Nus skulde gå mig i Møde - et helt nyt Arrangement, som vi havde glædet os sådan til. I Dag begyndte vi

atter med vores små Morgenture - Kontortiden er nu atter Kl. 9 - nu går vi hjemmefra lidt før 8, og så kan jeg nå at følge hende helt op på Skolen - vi er begge så glade ved den lille Morgentur.

Ja, så var der vist ikke mere dennegang - jeg har sagt til dine Unger, at de burde cykle ud til Hareskov og hilse på mig - hvilket de også synes!

Vort Lejemål hører op 1ste Okt - men Thopodeaborg har vi jo - og jeg tænker, vi oftere tager derud om Søndagen.

Så Farvel for dennegang - og endnu engang Tak for det indholdsrige Kort; jeg glæder mig over, at du har så meget Udbytte af Rejsen - ja, hvor må det være svimlende - men også opbyggende og styrkende for ens fremtidige Liv og Virksomhed. Hvad siger Peter?

Hilsner til Jer alle tre!

Din Dis

3

3/2

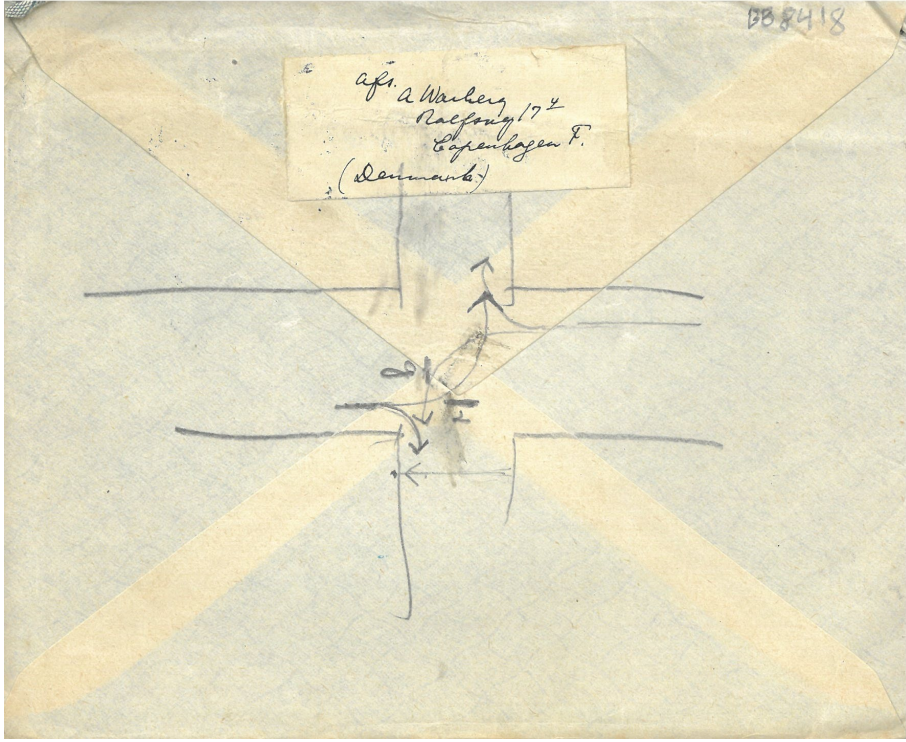
Trin cand. polyt. Louise Brønsted
to Prof. Dr. V. K. La Mer
Chemical Department
Columbia University
New York City
U. S. A.

To Malcolm
106 Bishop St
New Haven
Conn.
U. S. A.

572
234
338

BB 8418

apt. a Warberg
Racfont 172
Copenhagen F.
(Denmark)

Russia. 17 Sept. 1926.

Kæreste Løjte! Der er lang tid Amerika,
og der kan ske meget imellem hvert Brev,
der når frem; og synes, der sker i
meget nu bestandig. Men allersjældst Tak
for dit indholdsrige Kart. hvor er det i
Grunden fantastisk, at sådan en lille
øien, takkekortet Lap Papi ganske alene
kan gi den lange Vej over Hav og Land
og nå hertil - lige så fin og klar, som da
du sendte den afsted - og mange Om-
rider er der dog i ad Orden i Verden.

I Dag er det 21 år siden vi fik Løjte -
det er i den Anledning, at vi synes der
må festes med et Brev til dig - det
tår klined frem i et fedeligt, og med
Bæk - idet Hr. Larsen har forladt
Kontoret med den Besked, at han
bærer nok et Par Timer; nu har vi for
samvirkende Ledses Skyld gjort alt muligt
Anligde, vi er helt og aldeles med alt
det løbende - og vi kan vi i god
Ro se en lille Skidder.

Min Plan med Bes. var, jo nok god -
men vi havde bare ikke taget i Be-
regning, at Søberg, Dag, jo ikke var
enigt i vi er allerede langt over
Kaldetiden. Bes. har jo fået det hver
Lørdag - Søndag - nu vi er i Lørdag,

et lille Bhaluumsgjæst, der skad
og smilende henvendte sig til Bøkkens
— 2de som de smilende; vi blev
sidende derude alle sammen. Delt
landet hushjælp, Kaffe og smukke
mere Brød til Marmelade — og vi
havde en storartet Eftermiddag, mit
spekulerer vi, og vant til sig
Skilling til Raskrup — de har snart
ikke flere Peng — men derimod er
Maribel sig 4de måned, Agnes har sagt,
at nu kunde de ikke længere lade
Beslag sig fere Guldfrid — de har jo
sovet har fer — men spist og været
har Agnes, si i Dag skulde de også
hjem til Bøkkens — hvad det nu
er bleven til — for det is regner.
Raskrup henvendte mig heroppe og
for at sig en hel masse Gode-Natter
(ja, Peng — han har lidt en — og vil
nu have for i 2de mange som mig!)
men i Bøkkens den havde vi været hjemme,
og da der ikke var kommen Løst
Mannskript 2de Aftenen med Seddane
var sig, 2de spurgte vi Raskrup, om han
ikke vilde med hjem, spise Middag
var mig, og 2de kunde vi tale sammen
— og det var han vellyst med sig —
vi talte indbrud sig hele Hjemmen —
og siden hjemme lige til Bøkkens 9,
da jeg syntes, han måske hjem til
Maribel, som dengang sig og kom — og de
skulde jo stærke alle gode Møder —
2de drag han afsted — med et helt lille
Bibelsk sig sig — hvor er det

7/ dag herligt i den ganske uventet
at møde en glødende begejstret
meningsfælle!

N^o - du ser lidt forstøvet ud
vi forlader dekke.

7 morgen - Lørdag, som er næste
meget store Karneval weekend -
skal vi have en lille Fest derude -
det var til en Begyndelse mig, der
handede indhånd den lille russiske
Fru Frank heroppe fra til at komme
ind og synge - hun synger som
en Engel - selv dog som en Natte-
gal - selv i hvert Fald vidunderligt
Vi har haft hende derude en gang
før - Mr. Laursen er meget begejstret
for hende, og da han havde den
skide barmen i en, siges han
det var morsomt at arrangere
en hel Musikanten, s^o hun har
hans indhånd Mr. Laursen fra Hør-
anshalten - som synger en Fin-
Zerthen - som spiller musikale
gift en en Zerkhen fra Fogarød - men
en skilt.), desuden vil nok Dalbør
spille Violin, hvilket han jo meget
kunnet; og har bedt Kahlberg,
som spiller Violin og Klave - s^o vi
bliver efterhånden 8 - med os selv -
og med Fru, som har fået Lov at

858418
Åh. hvor det regner! og vi havde
aftalt, at Mrs. skulde gå mig i møde
et helt nyt Arrangement, som vi
havde glædet os til. I dag
begynder vi ikke med vores små
Morgentime - Kontortiden er nu
afkl. 9 - vi går vi hyemmes
lidt før 8, og vi kan nu at
følge hende helt op til Skolen
vi er begge vi glæde ved den lille
Morgentime.

Ja, vi har det mest ikke mere
denne gang - vi har sagt til dem
hvor, at de vilde cykle ned til
Karenskov og hilsen på mig -
hvis de de to se synes! se Øst
Vest Lejemeil hvis op, se Øst
men Chapelarbejde har vi jo -
og vi tænker, vi efter toget derud
om Søndagen.

Si Færrel for denne gang -
og endnu en gang Tak for det
indholdsrige Brev. Vi glæder
mig over, at du har så meget
udbytte af Rejsen - ja, hvor
vi det var i sin lende - men
også oplyggende og skypende
for en fremtidig Liv og Vibe
samhed. Hvad siger Peter?
Hilnes til far og mor!
Din Olis